ANALIZA ANKIET DYPLOMANTÓW I PRACODAWCÓW

przeprowadzonych w 2026 roku

1. Wstęp

W 2026 roku przeprowadzono trzy badania ankietowe: Ankietę Dyplomantów AMKP oraz dwie wersje Ankiety Pracodawców, skierowane odpowiednio do placówek edukacyjnych i instytucji muzycznych/teatralnych. Celem badań było pozyskanie opinii o przygotowaniu do pracy zawodowej, potrzebach rynku pracy i możliwych kierunkach doskonalenia kształcenia w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

2. Metodologia

- Badania przeprowadzono za pomocą formularzy elektronicznych, w których zastosowano pytania zamknięte oraz otwarte.
- Ankieta Dyplomantów dotyczyła realizowanej aktywności zawodowej, przydatności poszczególnych przedmiotów, brakujących elementów programu studiów oraz praktyk pedagogicznych.
- Ankieta Pracodawców w wersji dla placówek edukacyjnych obejmowała oceny przygotowania merytorycznego i pedagogicznego absolwentów różnych kierunków muzycznych, a także opinie o kompetencjach nauczycieli.
- Ankieta Pracodawców w wersji dla instytucji muzycznych i teatralnych dotyczyła oczekiwanych umiejętności artystycznych pracowników, dostrzeganych braków w profesjonalnym przygotowaniu do zawodu, a także postulatów odnośnie zmian w programach studiów.

Ze względu na niewielką liczbę odpowiedzi wyniki ankiet przedstawiono w sposób opisowy, ze szczególnym uwzględnieniem opinii i uwag respondentów. Zebrane dane nie stanowią podstawy do formułowania uogólnionych ocen dotyczących całych grup badanych.

3. Uczestnictwo

W badaniu uzyskano łącznie 10 odpowiedzi: 5 od przedstawicieli placówek edukacyjnych, 4 od przedstawicieli instytucji muzycznych i teatralnych oraz 1 od dyplomanta AMKP.

4. Wyniki

4.1. Pracodawcy – placówki edukacyjne

Pięć uwzględnionych odpowiedzi pochodziło z dwóch szkół muzycznych I stopnia, jednej ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, jednej szkoły muzycznej II stopnia oraz domu/klubu kultury. W ocenach przygotowania merytorycznego i pedagogicznego absolwentów przeważały odpowiedzi pozytywne („dobre", „raczej dobre"). Jeden respondent, reprezentujący szkołę muzyczną I stopnia, ocenił jednak jako „słabe" lub „bardzo słabe" przygotowanie absolwentów wybranych kierunków muzycznych prowadzonych przez uczelnie uniwersyteckie. Jednocześnie przygotowanie absolwentów uczelni artystycznych we wszystkich ocenianych kategoriach określił jako „dobre".

W odpowiedziach otwartych wśród szczególnie cenionych kompetencji absolwentów AMKP wymieniano dyscyplinę, dobrą organizację pracy i rzetelność, a także komunikatywność, otwartość oraz wrażliwość na innych. Jeden z respondentów wyeksponował bardzo wysoką ocenę absolwentów krakowskiej Akademii Muzycznej. W odniesieniu do przygotowania pedagogicznego zwracano uwagę przede wszystkim na potrzebę rozwijania umiejętności interpersonalnych – w tym prowadzenia rozmów z rodzicami uczniów – oraz kształtowania postawy empatycznej. Wskazano również na niewystarczającą współpracę nauczycieli przedmiotów ogólnomuzycznych z pedagogami instrumentu, a także na potrzebę zachowania właściwych proporcji między teorią a praktyką, zwłaszcza w kontekście nadmiernego wykorzystywania metod opartych na uczeniu pamięciowym. Sygnalizowano ponadto niedobór nauczycieli niektórych specjalności, m.in. w odniesieniu do zajęć z fortepianu głównego, fortepianu dodatkowego, przedmiotów ogólnomuzycznych i podstaw rytmiki. Jeden z respondentów postulował powrót do kształcenia w zakresie pedagogiki instrumentalnej, z dostosowaniem metod nauczania do współczesnych potrzeb uczniów, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu wymagań. Zwrócił także uwagę na malejące zainteresowanie nauką w szkołach muzycznych I stopnia i potencjalne konsekwencje tego zjawiska dla kolejnych etapów edukacji muzycznej.

4.2. Pracodawcy – instytucje muzyczne i teatralne

Odpowiedzi udzielili przedstawiciele dwóch filharmonii, teatru muzycznego oraz teatru tańca. Wśród kompetencji oczekiwanych od kandydatów do pracy w instytucjach artystycznych wymieniano przede wszystkim wysokie umiejętności wykonawcze, sprawność w czytaniu nut, odpowiedzialność, rzetelność, solidność oraz zaangażowanie w działalność instytucji. Zwracano również uwagę na znaczenie komunikatywnej znajomości języka angielskiego, a w przypadku solistów – wybitnych umiejętności artystycznych, odporności na stres oraz zdolności kierowania grupą instrumentalną. Przedstawiciel teatru tańca podkreślił ponadto potrzebę samodzielnego przygotowywania się do prób, elastyczności we współpracy z artystami reprezentującymi inne dziedziny sztuki oraz sprawności fizycznej i umiejętności ruchowych (z ukierunkowaniem na śpiewaków), niezbędnych w realizacji przedsięwzięć interdyscyplinarnych.

Wśród dostrzeganych braków wskazywano m.in. trudności w prawidłowym rozumieniu przekazywanych informacji i interpretowaniu przepisów czy niewystarczającą znajomość podstaw prawa oraz zasad funkcjonowania instytucji publicznych. Zwrócono także uwagę na brak systematyczności w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz spadek motywacji i poziomu umiejętności wraz z upływem czasu.

W odniesieniu do programów kształcenia akademickiego postulowano większe uwzględnienie zagadnień związanych z zarządzaniem karierą, prawem autorskim, prawem pracy oraz zasadami prowadzenia działalności kulturalnej. Jeden z respondentów wskazał na potrzebę podniesienia poziomu kształcenia merytorycznego i rzetelnej weryfikacji umiejętności, w tym stawiania szczególnie wysokich wymagań wobec osób przygotowujących się do wykonywania zawodów artystycznych o dużej odpowiedzialności, zwłaszcza dyrygentów i kompozytorów. Zasugerował również wprowadzenie dodatkowych zajęć dotyczących prawnych i finansowych aspektów pracy muzyka. Przedstawiciel teatru muzycznego nie wskazał natomiast braków w przygotowaniu zawodowym artystów ani potrzeby modyfikacji programów studiów.

4.3. Dyplomanci AMKP

Wpłynęła jedna odpowiedź osoby kończącej kierunek *instrumentalistyka* (specjalność: *gra na akordeonie*). Respondent wskazał, że prowadzi działalność muzyczną, w tym koncertową jako członek zespołu kameralnego, a także edukacyjną w domu/centrum kultury. Zadeklarował ponadto aktywność w obszarze pozamuzycznym, związaną ze sprzedażą instrumentów muzycznych. Nie kontynuuje obecnie nauki.

W odniesieniu do programu studiów jako przedmiot szczególnie przydatny w pracy zawodowej wskazał „Aspekty zawodu muzyka", natomiast jako mniej użyteczny – „Taniec historyczny". Wśród elementów, których jego zdaniem zabrakło w procesie kształcenia, wymienił praktykę sceniczną i studyjną, wskazując tym samym na potrzebę rozwijania możliwości zdobywania praktycznego doświadczenia zawodowego (należy jednak zaznaczyć, że plan studiów drugiego stopnia na kierunku *instrumentalistyka*, w specjalności *gra na akordeonie*, przewiduje wybieralne przedmioty: „Praktyka estradowa", „Praktyka nagraniowa"). Przygotowanie do pracy w szkolnictwie zapewniane przez praktyki pedagogiczne ocenił jako częściowe, nie wskazując jednak konkretnych braków w ich realizacji.

Ze względu na uzyskanie tylko jednej odpowiedzi przedstawione wyniki mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią podstawy do formułowania uogólnionych ocen dotyczących doświadczeń i przygotowania zawodowego dyplomantów AMKP.

5. Analiza wyników

- Uzyskane odpowiedzi wskazują, że pracodawcy przywiązują dużą wagę nie tylko do kompetencji artystycznych absolwentów, ale również do umiejętności organizacyjnych i interpersonalnych oraz przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy.
- W przypadku placówek edukacyjnych szczególne znaczenie przypisuje się kompetencjom pedagogicznym, w tym umiejętnościom komunikacji z uczniami i rodzicami, współpracy

w gronie nauczycielskim oraz dostosowywania metod nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów.
- Opinie przedstawicieli instytucji artystycznych wskazują na potrzebę łączenia wysokiego poziomu umiejętności wykonawczych z wiedzą dotyczącą prawnych i organizacyjnych aspektów działalności zawodowej, a także rozwijania kompetencji umożliwiających udział w przedsięwzięciach interdyscyplinarnych.
- Jednostkowa odpowiedź dyplomanta wskazuje na znaczenie praktycznych doświadczeń scenicznych i studyjnych. Ponieważ odpowiednie zajęcia są już przewidziane w planie studiów, zgłoszony postulat może stanowić przesłankę do dalszej analizy ich zakresu i dostępności, nie zaś bezpośrednią podstawę do zmian programowych.

6. Problemy i wyzwania

- Niska liczba odpowiedzi, zwłaszcza wśród dyplomantów, znacząco ogranicza możliwość formułowania ogólnych wniosków i porównywania poszczególnych grup respondentów.
- Oceny pracodawców odnoszą się niekiedy do absolwentów różnych uczelni, a nie wyłącznie do AMKP; nie należy zatem utożsamiać ich z bezpośrednią oceną absolwentów Akademii.
- Znacznie szerszego materiału dotyczącego jakości kształcenia, w tym programów studiów, dostarcza coroczna ankieta oceny nauczycieli akademickich, przeprowadzana wśród studentów i doktorantów. Niewielkie zainteresowanie udziałem w Ankiecie Dyplomantów ogranicza jej przydatność w procesie doskonalenia dydaktyki i wskazuje na potrzebę ponownego rozważenia sposobu organizacji badania, w tym terminu jego przeprowadzania.

7. Wnioski i rekomendacje

Należy:

- uwzględnić zebrane opinie jako materiał pomocniczy w okresowych przeglądach programów studiów, bez przesądzania o konieczności ich modyfikacji;
- poddać dalszej analizie zagadnienia przygotowania pedagogicznego, praktycznych doświadczeń zawodowych, kompetencji interpersonalnych oraz prawnych i organizacyjnych aspektów działalności artystycznej;
- rozważyć zmianę terminu przeprowadzania Ankiety Dyplomantów oraz intensyfikację działań informacyjnych i przypominających, mających na celu zwiększenie liczby odpowiedzi w kolejnych edycjach badania.

dr hab. Piotr Różański, prof. AMKP
Prorektor ds. kształcenia i współpracy międzynarodowej
(wz. Centrum Rozwoju Kariery)